

СТРУЧЕН ПРЕСТОЈ ВО РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Невројсихолошки скали за процена на деменција

Назив на ЈЗУ - Клинички Центар Белград, Србија

Назив на институција каде е одржана обуката -Клиника за неврологија, Центар за Пореметување во памнењето и деменција, октомври / ноември 2014 година

Име и презиме на лицето испратено на обука : ЈАНА ЦУЦУЛОВСКА

Датум на презентација: 13.11.2014 година

Во периодот од 1 октомври до 1 ноември 2014 година во склоп на Владината програма за едукација на лекари специјалисти, оставарив едномесечен стручен престој на Клиниката за Неврологија, Центар за пореметување во помнењето и деменција во склоп на Клиничкиот центар во Белград, Република Србија.

Центарот за пореметување на помнењето и деменција во Белград се бави со проблематиката на пореметување во помнењето и деменција, а основната идеја на постоењето на овој центар е раната дијагностика и раното започнување со терапија за пациенти со тешкотии во помнењето и други когнитивно-бихејвиорални промени, како и рана дијагностика и лечење на деменција.

Центарот се наоѓа во приземниот дел на Клиниката за неврологија, на ул. Др.Суботиќ бр.6.
Првите прегледи се обавуваат во среда.

Пациентот секогаш на преглед треба да дојде во придружба на некој од семејството или старател кој е запознат со симптомите на болеста на пациентот.

Првиот преглед опфаќа кратко невропсихолошко тестирање кое трае околу 30 минути и кое го обавува психологот и интервју со старателот околу активностите на секојдневниот живот на пациентот (трае околу 5 минути) , а го обавува медицинската сестра. После овие тестирања пациентот оди кај неврологот каде се зема анамнеза и се обавува невролошки преглед. Првиот преглед севкупно трае меѓу 45 минути до 1 час.

Доколку се процени дека пациентот навистина постои пореметување во помнењето, на крајот добива термин за додатни испитувања преку Дневната болница. Дневната болница е институција во која на пациентот му се отвара историја на болест, но не лежи во болница туку доаѓа на испитувања по позив.

Приемите во Дневната болница се обавуваат во понеделник.

На завршниот преглед се дава дијагноза и терпија и се закажува контролен преглед за 3, 6 или 12 месеци.

ОСНОВНИ КЛИНИЧКИ КРИТЕРИУМИ ЗА ДИЈАГНОСТИЦИРАЊЕ НА ДЕМЕНЦИЈА:

- Треба да има минимум два од следниве домени:
- Оштетена способност за запомнување на нови информации
- Оштетено резонирање и ракување со комплексни задачи
- Оштетени визуоспацијални способности
- Оштетени говорно-јазички функции (говор, читање, пишување)
- Промени во однесувањето и личноста

БАТЕРИЈА НА ТЕСТОВИ ЗА КОГНИТИВНА ПРОЦЕНА

Free and Cued Recall Test – Grouber Buschke

Ime i prezime _____

Datum testiranja _____

		PRISEĆANJE 1		PRISEĆANJE 2		PRISEĆANJE 3		ODLOŽENO PRIS.		
		Uče nje	Slob. priseća nje I	Prisećanj e uz sug. I	Slob. prisećanj e II	Prisećanj e uz sug. II	Slob. prisećanj e III	Prisećanj e uz sug. III	Odlož eno slob. I	Odlož eno uz sug. I
Riba	Haringa									
Odeća	Prsluk									
Društ. igra	Domine									
Cvet	Narcis									
Profesija	Zubar									
Voće	Ribizla									
Metal	Bakar									
Instrument	Harfa									
Ptica	Senica									
Drvo	Breza									
Sport	Džudo									
Povrće	Celer									
Ples	Valcer									
Bolest	Boginje									
Nameštaj	Stolica									
Nauka	Geograf									
Tačni odgovori										
Total score										
Netačno										
Intruz/persev										

REKOGNICIJA

REČ	ODGOVOR	REČ	ODGOVOR
1	<u>vodoinstalater</u>	25	<u>angina</u>
2	<u>prsluk</u>	26	<u>koliba</u>
3	<u>klarinet</u>	27	<u>stolica</u>
4	<u>helikopter</u>	28	<u>mleko</u>
5	domino	29	<u>aluminijum</u>
6	<u>sunce</u>	30	<u>viljuška</u>
7	<u>džudo</u>	31	<u>klešta</u>
8	<u>pukovnik</u>	32	<u>narcis</u>
9	<u>prst</u>	33	<u>boginje</u>
10	<u>sardina</u>	34	<u>kajsija</u>
11	<u>voz</u>	35	<u>traktor</u>
12	<u>kauč</u>	36	<u>platan</u>
13	<u>slagalica</u>	37	<u>senica</u>
14	<u>ribizla</u>	38	<u>Beli luk</u>
15	<u>valcer</u>	39	<u>bakar</u>
16	<u>boca</u>	40	<u>tango</u>
17	<u>gavran</u>	41	<u>harfa</u>
18	<u>haringa</u>	42	<u>spanać</u>
19	<u>pećina</u>	43	<u>celer</u>
20	<u>matematika</u>	44	<u>breza</u>
21	<u>zubar</u>	45	<u>lala</u>
22	<u>geografija</u>	46	<u>gorivo</u>
23	<u>šolja</u>	47	<u>sablja</u>
24	<u>jahanje</u>	48	<u>kapa</u>

REKOGNICIJA, TAČNO	
LAŽNO POZITIVNI, SEMANTIČKI	
LAŽNO POZITIVNI, NEUTRALNI	

ADDENBROOKE'S COGNITIVE EXAMINATION - ACE-R

Final Revised Version A (2005)

Ime i prezime:
Datum rođenja
Adresa i broj telefona:
Datum testiranja:
Godine školovanja:
Zanimanje:
Levoruk/ desnoruk:

ORIJENTACIJA I PAZNJA

VREMENSKA ORIJENTACIJA

1. Recite mi današnji datum ili koji je dan u mesecu!	
2. Kažite mi koja je godina!	
3. Recite mi koji je mesec!	
4. Recite mi koji je danas dan (u nedelji)	
5. Recite mi koliko je sati!	

[Score 0-5]

PROSTORNA ORIJENTACIJA

1. Recite mi naziv ove ustanove.	
2. Recite mi na kom se spratu sada nalazimo.	
3. Recite mi u kom se gradu nalazimo.	
4. Recite mi kako se zove naša republika	
5. Recite mi kako se zove naša država.	

[Score 0-5]

REGISTRATION

"Sada ću vam reći tri reči, a zatim ih vi ponovite za mnom". Nakon što pacijent ponovi sve tri reči, recite:
...Kasnije ću od vas tražiti da ih ponovite, zato se potrudite da ih zapamtite". (budujte samo prvi pokušaj, ali ukoliko je to neophodno ponovite ih tri puta)
...zapišite broj ponavljanja _____

lopta	
zastava	
drvo	

[Score 0-3]

PAZNJA & KONCENTRACIJA

„Oduzimajte od 100-7, tako redom nastavite da oduzimajte po 7 sve dok vam ne kažem da stanete!“
(93, 86, 79, 72, 65).

„Kako glasi reč VRATA kada bi se čitala unazad“

[Score 0-5]

(bodovali boje urađen zadatak)

PAMCENJE

PAMCENJE - Prisećanje

"Koje tri reči sam malo pre rekla da ponovite i da ih zapamtite?"

[Score 0-3]

PAMCENJE - Anterogradna memorija

„Sada ću Vam reći jedno ime i prezime. Molim Vas da ih ponovite za mnom. Ponovite ih 3 puta, tako da imate vremena da naučite! Zapamtite jer ću Vas posle pitati ove podatke!“
Budujte samo treći pokušaj.

1° pokušaj

2° pokušaj

3° pokušaj

Marko Petrović

Knežinje Ljubice 14

Zrenjanin

Srbija

[Score 0-7]

PAMCENJE - Retrogradna memorija

Kako se zove naš sadašnji predsednik države
Kako se zvao bivši predsednik države
Kako se zove poglavar Srpske Pravoslavne Crkve
Kako se zove sadašnji predsednik Rusije?

[Score 0-4]

FLUENTNOST

FONEMSKA FLUENTNOST

„Nabrajajte mi što više reči koje počinju na slovo „S“, ali ne uključujući imena ljudi, gradova i sl“. Skoruje se broj reči u minutu.

				>17	7
				14-17	6
				11-13	5
				8-10	4
				6-7	3
				4-5	2
				2-3	1
				<2	0
				total	score

KATEGORIJSKA FLUENTNOST

„Nabrajajte mi što više životinja koje Vam padnu na pamet, domaće... divlje...“

				>21	7
				17-21	6
				14-16	5
				11-13	4
				9-10	3
				7-8	2
				5-6	1
				<5	0
				total	score

JEZIK

FRAGENE VERBALNIH INSTRUKCIJA

"Molim vas pročitajte ovu rečenicu i uradite to što piše!"

Zatvorite oči

[Score 0-1]

TROSTRUKI NALOG

„Uzмите ovaj papir desnom rukom, savijte ga na pola i bacite ga na pod“

[Score 0-3]

PISANJE

„Smislite sami bilo koju rečenicu i napišite je.“

PONAVLJANJE

Molim Vas ponovijajte za mnom

♣ „Krokodil, ekscentričnost, neinteligentan, statističar“

Bodujte sa 1 ako rečenica sadrži subjekat i glagol.

[Score 0-1]

♣ „Pre i posle svega“

[Score 2-ako sve odgovori tačno; 1 za 2 reči; 0 za 2 reči ili manje]

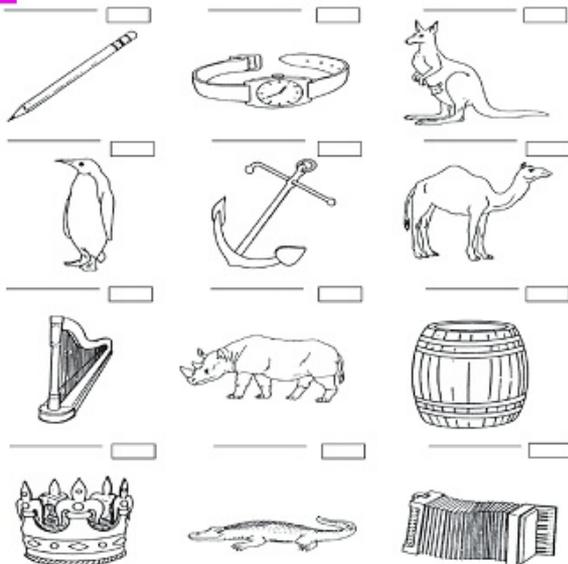
[Score 0-2]

♣ „Nema ali i niti ako“

[Score 0-1]

[Score 0-1]

IMENOVANJE

[Score 0-2]
pencil +
watch

[Score 0-10]

RAZUMEVANJE

Koristeći gore nacrtane figure, pitajte pacijenta:

- ♣ Koja od ovih figura Vas asocira na monarhiju
- ♣ Koja od ovih figura se odnosi na torbare
- ♣ Koja od ovih figura ima veze sa Antarktikom
- ♣ Koja od ovih figura ima veze sa moreplovstvom

[Score 0-4]

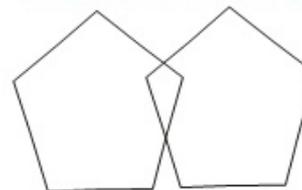
CITANJE

**seljak
biljka
otvoren
mašina
vatra**

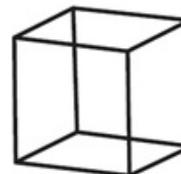
[Score 0-1]

VIZUOSPACIJALNE SPOSOBNOSTI

Zamolite pacijenta da nacrtaju istu figuru pored

[Score 0-1]

[Score 0-2]

Test crtanje sata: „Nacrtajte sat sa brojevima i kazaljke koje pokazuju da je 5 h i 10 min“.
(bodovanje: krug = 1, brojevi = 2, kazaljke = 2 u koliko je tačno)

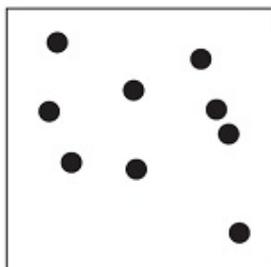
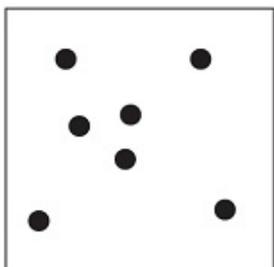
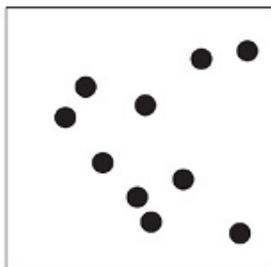
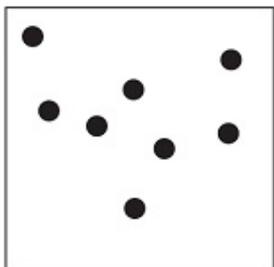
[Score 0-5]

PERCEPCIJA

„Izbrojte mi koliko ima tačkica na ovim slikama, ali bez pokazivanja na njih“

[Score 0-4]

Recite mi koja su ovo slova!

[Score 0-4]

PRISECANJE

„Da li se secate onog imena i prezimena i adrese koju sam Vam pre nekoliko minuta rekla?“

- Marko Petrovic
 Kneginje Ljubice 14
 Zrenjanin
 Srbija

[Score 0-7]

MEMORIJA

Ovaj test se radi ukoliko pacijent se ne seti jednog ili više podataka iz prethodnog zadatka. Ukoliko je sve pogodilo, preskočite ovo pitanje i dajte 5 bodova. Ako je

Miloš Petrović	Marko Petrović	Petar Marković	prisanje
Kneginje Zorke	Carice Milice	Kneginje Ljubice	prisanje
41	14	16	prisanje
Zaječar	Zrenjanin	Beograd	prisanje
Srbija	Crna Gora	Vojvodina	prisanje

[Score 0-5]

Укупан број бодова	
MMSE	/30
ACE-R	/100
Podgrupe	
Pažnja/Orjentacija	/18
Pamćenje	/26
Fluentnost	/14
Jezik	/26
Viruospacijalne sposobnosti	/16

Normative values based on 63 controls aged 52-75 and 142 dementia patients aged 46-86

Cut-off <88 gives 94% sensitivity and 89% specificity for dementia

Cut-off <82 gives 84% sensitivity and 100% specificity for dementia

copyright 2000, John R. Hodges

SKALA ZA PROCENU DEMENCIJE (MATISS)

PAZNJA	37
A. Raspon brojeva	/8
B. Dve sukcesivne komande	/2
C. Nalozi sa jednostrukim zahtevom	/4
D. IMITACIJA	4
AD. Slova A 1	/6
AE. Slova A 2	/5
AH. Verbalna rekognicija-prezentacija	/4
AJ. Vizuelna rekognicija-slaganje	/4
INICIJACIJA I PERSEVERACIJA	37
E. Kompleksna verbalna inicijacija/perseveracija	/20
F. Jednostavna verbalna inicijacija/perseveracija	/8
G. Perseveracija suglasnika	/1
H. Perseveracija samoglasnika	/1
I. Dvostruki alternantni pokreti	/1
J.	/1
K.	/1
L.	/1
M.	/1
N.	/1
O.	/1
KONSTRUKCIJA	6
P.	/1
R.	/1
S.	/1
Q.	/1
T.	/1
U.	/1
KONCEPTUALIZACIJA	39
V. Sličnosti i razlike	/16
W. Sličnosti	/8
X. Podstalnuto indukovano rezonovanje	/5
Y. Razlike	/5
Z. Sličnosti u mnogostrukom izboru	/8
AB. Prisecanje-verbalno-smišljanje rečenice	/1
FAMCENJE	24
AC. Orientacija	/9
AF. Prisecanje na pročitano rečenicu	/4
AG. Prisecanje na rečenicu koju je sam smislio	/5
AI. Verbalno prisećanje	/4
AK. Vizuelno prisećanje	/4
SKUPNI SKOR	/144

Ovi skorovi idu u Excel bazu

Skala	Sirovi skor
PAZNJA	37
INICIJACIJA/PERSEVERACIJA	37
KONSTRUKCIJA	6
KONCEPTUALIZACIJA	39
FAMCENJE	24
Ukupni skor	/144

PAZNJA

A RASPON BROJEVA

Instrukcija: "Reći ću vam neke brojeve i kada završim, potrebno je da ih ponovite istim redosledom. Recite ih istim redom kao i ja!...Ponovite isto što sam ja rekla!"

unapred

2 5 2 poena

3 1 6 3 poena

4 7 9 2 4 poena

Instrukcija: "Reći ću vam neke brojeve i kada završim, potrebno je da ih ponovite obrnutim redosledom od onog kojim sam ih ja rekla., ako ja kažem 1,2, vi treba da ponovite 2,1. Da li ste razumeli, Spremi, slušajte me pažljivo!"

unazad

1 4 2 poena

5 3 9 3 poena

8 5 3 9 4 poena

Ukupni zbir za zadatak A je zbir poena iz obe tabele

B. DVE SUKCESIVNE KOMANDE

Instrukcija: "Od vas ću zahtevati da nešto uradite. A sada uradite ono što ću vam reći a zatim opustite se!"

"Molim vas otvorite usta i zatvorite oči" (1 poen)

"Isp lazite jezik i podignite ruku".(1 poen)

Zbir poena za zadatak B je zbor prethodna dva skora

*(Ako pacijent može da uradi oba zahteva preskočite C i D, dajući maksimalni broj poena)

C. NALOZI SA JEDNOSTRUKIM ZAHTEVOM

Instrukcija: "Zahtevaću od vas da uradite nekoliko jednostavnih pokreta. Uradite ono što vam kažem i opustite se!"

1. "Otvorite usta" (1 poen)

2. "Isp lazite jezik" (1 poen)

3. "Zatvorite oči" (1 poen)

4. "Podignite svoju desnu ruku" (1 poen)

Zbir poena za zadatak C je zbor prethodna 4 skora

D. IMITACIJA

Instrukcija: "A sada gledajte me i uradite to isto. Uradite isto što i ja!"

1. "Otvorite usta" (1 poen)

2. "Okrenite glavu" (1 poen)

3. "Zatvorite oči" (1 poen)

4. "Podignite desnu ruku" (1 poen)

Zbir poena za zadatak D je zbor prethodna 4 skora

INICIJACIJA I PERSEVERACIJA

E. KOMPLEKSNA VERBALNA INICIJACIJA/PERSEVERACIJA

Instrukcija: "Molim vas nabrojite šta se sve može kupiti u samoposluzi, nabrojite što više artikala (maksimum 20 poena; ako je imenovano 14 ili više predmeta, preskočite F,G i H dajući maksimalni broj poena po pojedinačnim ajtemima)

Skor E _____/20

F. JEDNOSTAVNA VERBALNA INICIJACIJA/PERSEVERACIJA

Instrukcija: "Pogledajte u mene, šta ja nosim i pogledajte šta vi nosite. Pokušajte da nabrojite što više delova odeće.

Skor F _____/8

G. PERSEVERACIJA SUGLASNIKA

Instrukcija: "Recite lula..., recite kula..., recite frula... Sada ponovite lula-kula-frula 4 puta uzastopce! (1 poen)

H. PERSEVERACIJA SAMOGLASNIKA

Instrukcija: "Recite: bi, recite: ba, recite:bo... Sada recite: bi-ba-bo 4 puta uzastopce". (1poen)

I. DVOSTRUKI ALTERNANTNI POKRETI – SVE PO 1 POEN

Instrukcija: "Gledajte me. Uradite ono što ja radim, jedna ruka gore, jedna dole, sada promenite. Produžite dok vam ja ne kažem dosta!" *(demonstrirajte: levu ruku gore, desnu ruku dole, posle promeniti položaj ruku istovremeno nekoliko puta) (1poen)

*(ako je skor 1, onda preskočite J i K, dajući maksimalni broj poena)

J. INSTRUKCIJA: "A sada uradite ovo: desna ruka u stisnutu pesnicu levu otvorite, sada promenite!" *(demonstrirajte: desna ruka stisnuta u pesnicu na dole, levo šaka raširena sa članom na dole. promenite položaj ruke istovremeno nekoliko puta) (1poen)

K. INSTRUKCIJA: "A sada radite ovo: kucnite desnim pa levim kažiprstom, kao ja, gledajte! Nastavite dok ne kažem dosta!" *(demonstrirajte koristeći kažiprst svake ruke, kucnite levim, pa onda desnim, pa levim) (1poen)

L. INSTRUKCIJA: dajte pacijentu papir i recite: "Precrtajte ovo! (pokažite kartu br 1); "precrtajte ceo ovaj uzorak, "ograda" s leva na desno". Počnite odavde!" (pokažite na njegovom parčetu papira) (1 poen)

*(ako pacijent uradi L, preskočite M, N, O, dajući maksimalni kredit-1 poen za svaki korektni odgovor)

M. INSTRUKCIJA: pokažite kartu br 2. i recite: "Precrtajte! (pokažite "krug" i ponovo mu pokažite gde treba da precrta na svom parčetu papira) (1 poen)

N. INSTRUKCIJA: pokažite kartu br 3. i recite: "Precrtajte ovo! (pokažite "X" i ponovo mu pokažite gde da treba da precrta na svom parčetu papira) (1 poen)

O. INSTRUKCIJA: pokažite kartu br 4. i recite: "Precrtajte ovo! (pokažite "XO" i ponovo mu pokažite gde treba da treba da precrta na svom parčetu papira) (1 poen)

KONSTRUKCIJA – sve po 1 poen

P. Instrukcija: pokažite kartu 5 i recite: "Precrtajte ovo! (pokažite "vertiklane linije", i pokažite gde treba da nacrta na parčetu papira".

Q. Instrukcija: pokažite kartu 6 i recite: "Precrtajte ovo! (pokažite "romb unutar kvadrata" i pokažite gde treba da nacrta na parčetu papira")

*(ako pacijent može da uradi Q, preskočiti R, S, T i U, dajući maksimalni skor)

R. INSTRUKCIJA: pokažite kartu 7 i recite: "Precrtajte ovo! (pokažite "romb i kvadrat" i pokažite gde treba da nacrta na parčetu papira".

S. INSTRUKCIJA: pokažite kartu 8 i recite: "Precrtajte ovo! (pokažite "romb", i pokažite gde treba da nacrta na parčetu papira)

T. INSTRUKCIJA: pokažite kartu 9 i recite: "Precrtajte ovo! (pokažite "kvadrat", i pokažite gde treba da nacrta na parčetu papira)

U. INSTRUKCIJA: "Napišite svoje ime i prezime!"

KONCEPTUALIZACIJA

V. SLICNOSTI I RAZLIKE

Instrukcija: pokažite karte od broja 10 do broja-17. "Pogledajte ove tri figure. koje dve figure su slične ili iste? (uradite se na kartu br 10., pokazivite ponovo redom kartice sa po 3 figure) Pogledajte ove tri figure! Koja figura je različita od ostalih?"

V1	Karta 10 slične (1 poen)	Različita (1 poen)
V2	Karta 11 slične (1 poen)	Različita (1 poen)
V3	Karta 12 slične (1 poen)	Različita (1 poen)
V4	Karta 13 slične (1 poen)	Različita (1 poen)
V5	Karta 14 slične (1 poen)	Različita (1 poen)
V6	Karta 15 slične (1 poen)	Različita (1 poen)
V7	Karta 16 slične (1 poen)	Različita (1 poen)
V8	Karta 17 slične (1 poen)	Različita (1 poen)

W. SLICNOSTI

Instrukcija: "Po čemu su slični ___ i ___? ili po čemu su isti?"

2 poena za odgovor na apstraktnom nivou 1 poen za odgovor na konkretnom nivou

W1	<u>jabuka-banana</u>	<u>voće</u>	jeđu se, hrana, ljušte se
W2	<u>Kaput-košulja</u>	<u>odeća, za odevanje</u>	utopljavaju vas, napravljeni su od materijala
W3	<u>čamac-auto</u>	<u>prevozna sredstva</u>	krecu se, napravljeni su od metala, vozi se
W4	<u>sto-stolica</u>	<u>Nameštaj</u>	imaju 4 noge, nalaze se u kuhinji, napravljeni su od drveta

*(ako pacijent da i apstraktan i konkretan odgovor za prvi zadatak, pitajte ga koji je ispravniji. Ako pacijent osvoji 6 ili više poena na W, preskočite X, Y i Z dajući maksimalni broj poena).

X. PODSTAKNUTO INDUKOVANO REZONOVANJE

X1 INSTRUKCIJA: "Nabrojite (navedite) 3 stvari koji ljudi jeđu." *(

X2 INSTRUKCIJA: "Nabrojite /Navedite 3 stvari koje ljudi nose!".

X3. INSTRUKCIJA: "Nabrojite/Navedite 3 stvari koje ljude voze!".

Y. RAZLIKE

INSTRUKCIJA: "Ja ću vam pročitati 3 reči. Vas zadatak je da mi kažete koja od njih ne ide uz ostale dve, jedna od njih ne pripada ili je različita u odnosu na ostale dve?"

Y1 pas-mačka-auto

Y2 vrata-dete-čovjek

Y3 riba-auto-voz

Z. SLICNOSTI U MNOGOSTRUKOM IZBORU

Z1. Instrukcija: "jabuka i banana, da li su obe voće, (2 poena) ili su obe zelene (1 poen) ili su obe životinje?" (0 poena)

Z2. Instrukcija: "kaput i košulja, da li su odoća (2 poena) ili su napravljeni od vune (1 poen) ili su voće?" (0 poena)

Z3. Instrukcija: "čamac i auto, da li su vozila (2 poena) ili su se obe stvari kreću (1 poen) ili su su odoća?" (0 poena)

*(ako pacijent da odgovore i na apstraktnom i na konkretnom nivou pitajte koji je ispravniji, a ako ne može da se odluči zabeležite poslednji)

AA CITANJE RECENICE*

Instrukcija: pokažite kartu br 18 i recite: "Pročitajte rečenicu na glas....Zapamtite ova rečenicu jer ću vas posle izvesnog vremena pitati da je ponovite!

*NE SKORUJE SE

AB SMISLANJE RECENICE

Instrukcija: "Smislite jednu rečenicu koristeći ove dve reči "čovjek" i auto". Zapamtite i ovu rečenicu jer ću tražiti da je ponovite kasnije! (zabeležite rečenicu).

PAMCENJE

AC ORIJENTACIJA

Dan _____

Datum _____

Mesec _____

Godina _____

sadašnji predsednik _____

Dugogodišnji predsednik naše zemlje _____

Poglavar Srpske Pravoslavne Crkve _____
Ime bolnice _____

Grad _____

(1 poen za svaki korektan odgovor)

AD. INSTRUKCIJA: postavite kartu br 19 ispred pacijenta sa horizontalnim rasporedom slova i recite: *"Pokažite i izbrojte/prebrojte sva slova "A" na ovoj karti!"*

*(dajte 1 poen za svako uredno prepoznato slovo A, najčešće greške su po tipu previdjanja slova A, povremeno pacijent prepoznaje slovo S kao A, tada se skor određuje oduzimanjem lažno prepoznatog slova A od uredno prepoznatih slova A. Pošto je matematički verovatan negativan skor, kao najniži skor se uzima 0)

AE INSTRUKCIJA: (postavite kartu br 20. ispred pacijenta sa razbacanim rasporedom slova) *"Pokažite i izbrojte/prebrojte sva slova A na ovoj karti!"*

*(najčešće greške su po tipu previdjanja slova A, povremeno pacijent prepoznaje slovo E kao A, tada se skor određuje oduzimanjem lažno prepoznatog slova A od uredno prepoznatih slova A. Pošto je matematički verovatan negativan skor, kao najniži skor se uzima 0)

AF PRISECANJE PROCITANE RECENICE

Instrukcija: *"Sećate se rečenice koju ste pročitali? Možete li da je ponovite? Zabeležite rečenicu.*

*(dajte 4 poena za kompletnu rečenicu ili po jedan poen za svaku korektnu reč : dečak, pas, malog)

AG PRISECANJE NA RECENICU KOJU JE SAM SMISLIO

Instrukcija: *"Sećate li se rečenice koju ste sami sastavili?"*

*(dajte 3 poena za kompletnu rečenicu ili po 1 poen za svaku reč iz originalne rečenice.

AH VERBALNA REKOGNICIJA-PREZENTACIJA

Instrukcija: postavite ispred pacijenta kartu br 21. i recite: *"Hoću da pročitate ovu listu reči 4 puta, trudite se da zapamtite svaku reč!"*

*(skorujete sa 1 poen svako korektno čitanje liste od 5 reči, ovi poeni se upisuju u subskali Pažnje)

AI VERBALNO PRISECANJE

Instrukcija: postavite ispred pacijenta karte jednu za drugom od br 22 do br 26 sa parovima reči i recite: *"Sada ću vam pokazati po dve reči odjednom. Iz svakog para izaberite po jednu reč koja je bila na listi koju ste malopre čitali.*

AI1 veče-glava (1 poen)

AI2 metar-biljka (1 poen)

AI3 zemlja-otvoren (1 poen)

AI4 mašina-noć (1 poen)

AI5 vatra-mleko (1 poen)

AJ VIZUELNA REKOGNICIJA-SLAGANJE

Instrukcija: postavite kartu br 27 ili 28 i recite: *"Ove figure na ovoj karti (pokažite kartu br 28) su iste kao i na ovoj karti (karta br 27). Kada ja pokažem figuru na mojoj karti vi pokažite na svojoj karti...sada, koja figura je ista kao i ova? pokažite prvo levu gornju figuru u ćošku, a onda redom ostale figure!" (ponovite još tri puta)*

AH1 1 prezentacija figura (1 poen)

AH2 2 prezentacija figura (1 poen)

AH3 3 prezentacija figura (1 poen)

AH4 4 prezentacija figura (1 poen)

AK VIZUELNO PRISECANJE

Instrukcija: postavite ispred pacijenta karte jednu za drugom od br 29 do br 32 sa parovima figura i recite: *"Sada ću vam pokazati dve figure odjednom. Iz svakog para izaberite po jednu figuru koju ste malopre videli! Pokažite je!"*

AK1 leva figura (1 poen)

AK2 desna figura (1 poen)

AK3 desna figura (1 poen)

AK4 leva figura (1 poen)

Заклучоци/Научени лекции

За време на студискиот престој освен Што имав можност да ја набљудувам работата во центарот ми беШе овозможено и практично да учествувам во тестовниот процес со пациентите. Имав прилика да видам различни типови на деменции како и пациенти кои имаа изолирани благи когнитивни пореметувања во рамки на цереброваскуларните заболувања или психијатриски болести. Целокупниот престој беШе од голема полза бидејќи имав можност да усоврШам дополнителни скали за процена на деменција кои ќе може да се применуваат и кај нас со цел за побрза дијагностика, лекување и советување околу начините за полесно справување со болеста на пациентите и нивните семејства

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Благодарам на вниманието

www.mzh.gov.mk